

Åpning av Tk Vest/Hordaland:

Feiring med undertoner

Tannhelsetjenestens kompetansesenter (Tk) Vest/Hordaland ble offisielt åpnet 13. april, etter at kompetansesenteret har vært under oppbygging og utvikling siden etableringen i august 2012. Under- eller overtonene i noen av festtalene bærer bud om at tilbli-velsen av kompetansesentrene har vært, og er, et diskusjonstema.

Som et av seks kompetansesentre gir Tk Vest/Hordaland tilbud innen alle syv odontologiske spesialiteter og har tilsyn med inneliggende pasienter på Haukeland sykehus. Senteret behandler overgrepspasienter, torturofre og pasienter med odontofobi som trenger et tilrettelagt tilbud, og det tilbyr kurs og rådgivningstjeneste.

Forskningsaktiviteten er under oppbygging, med for tiden tre stipendiater ansatt. Totalt er det ansatt 45 personer ved Tk Vest/Hordaland.

Kompetansesenteret er samlokalisert med Institutt for klinisk odontologi og har startet et samarbeid om spesialistutdanning og forskning.

– Dette er det grunn til å markere, sa fylkestannlege Arne Åsan i Hordaland i invitasjonen til arrangementet som fant sted på Hotell Grand Terminus i Bergen sentrum, fordi det ikke var plass i kompetansesenterets lokaler i odontologibygget.

Det har vært og er mye debatt om kompetansesentrene, om deres funksjon og beliggenhet. Denne dagen var det imidlertid fest – og festtalerne tonet

kanskje ned det som eventuelt måtte være av motstand eller konflikt.

Fylkesordfører Tom-Christer Nilsen (H) sa at fylkeskommunen er veldig stolt av Den offentlige tannhelsetjenesten og jobben de gjør i Hordaland. 80-åringer kan tygge, folkehelsen bedres – tannhelsetjenesten gjør en kvalitetsmessig god jobb. Han uttrykte også glede over at Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Helsedirektoratet har fulgt med og sett behovet for satsing på spesialiserte tjenester og at det har fulgt penger med. Fylkesordføreren takket for et tydelig oppdrag og for økonomiske midler, og erklærte Tk Vest/Hordaland for åpnet.

Torunn Lindland Gaarden var dagens konferansier, og introduserte neste taler, avdelingsdirektør Kjell Røynesdal i HOD, som kompetansesenterets far. Røynesdal var enig i at det kanskje kunne finnes DNA-spor, men understreket at beslutningen om tilbli-velsen av kompetansesentrene var det Stortinget som sto bak. Og han la til at man også trenger et embetsverk med evne til å gjennomføre. Videre snakket han om at etableringen av kompetansesentrene er å betrakte som institusjonsbygging i tannhelsetjenesten, på lik linje med det man ser i den øvrige helsetjenesten.

Helsedirektoratets seniorrådgiver, Hildur Søhoel, fulgte opp med å definere de ulike rollene til henholdsvis departementet og direktoratet. Hun sa at kompetansesentrene er en viktig partner for Helsedirektoratet og at hun vil være med å sørge for at kompetansesentrene får nødvendige midler.

– Bak alt ligger visjonen; god helse, gode liv, sa Søhoel videre. – Visjonen skal oppfylles gjennom faglig styrke, åpenhet og samarbeid. Direktoratet, som er opptatt av folkehelse og forebygging, dialog og medvirkning, forskning, erfaring og brukerperspektiv samt kompetanse, kunnskap og kvalitet ser

Avdelingsdirektør Kjell Røynesdal i HOD ga kompetansesenterleder Ellen Berggreen ved Tk Vest/Hordaland en reiseveske som skulle symbolisere samhandling, samarbeid, formidling og kunnskapsdeling. Og en prøvetid på fem år. Foto: Bjarte Brask Eriksen, Hordaland fylkeskommune.

Fylkesordfører Tom-Christer Nilsen (H) sto for den formelle åpningen av Tk Vest/Hordaland.

de odontologiske kompetansesentrene som en viktig samarbeidspartner, gjen-tok Søhoel til slutt og hilste fra direktoratets ledelse. Søhoel, som selv har jobbet for kompetansesenteret som nå ble offisielt åpnet sa helt til slutt at hun både den gangen og nå følte og føler at hun er med på noe stort og viktig.

Instituttleder Anne Nordrehaug Åstrøm ved Institutt for klinisk odontologi ved Det medisinsk-odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen holdt også en tale der hun minnet om at daværende helseminister, Anne-Grete Strøm-Erichsen (Ap), hadde sagt at kompetansesenteret var en viktig del av det nye odontologibygget, med gode muligheter for samarbeid innen forskning og spesialistutdanning, den gang det ble åpnet i august 2012.

Åstrøm sa hun er imponert over hvor fort det har utviklet seg til å bli et fullskala-senter og brukte ordet rekordfart om de knappe tre årene det har tatt. I en tid der lærestedene i Oslo og Bergen opplever store utfordringer med å rekruttere har kompetansesenteret klart å ansette 45 personer, bemerket hun. Og hun leste høyt fra offentlige utredninger som omhandler kompetansesentrene – i ordlegginger om desentralisering, spredning i distriktene, og områder med tannlegemangel. – Det har vært kritiske røster, sa hun, som har ytret seg om sentral etablering. Hun viste blant annet til årets spesialistkonferanse.

Åstrøm nevnte også at det har vært en del runder lokalt i Bergen, når det gjelder fordelingen av oppgaver mellom instituttet og kompetansesenteret.

– Nå foreligger det en revidert avtale, som er klar til å undertegnes, sa Åstrøm, før hun takket for invitasjonen og gratulerte kompetansesenteret med den offisielle åpningen.

NTFs visepresident Arnt Einar Andersen var neste gratulant. Han sa at det har vært viktig for NTF å følge etableringen og oppbyggingen av kompetansesentrene, ikke minst gjennom kontakt med Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget. Praksisnær forskning er viktig for å bygge og opprettholde kompetansen hos norske tannleger. Norske tannleger nyter stor tillit hos sine pasienter, sa Andersen, og konkurransen fra utlandet er kommet. Andersen sa til slutt at Tk Vest/Hordaland har alle forutsetninger for å oppfylle sitt oppdrag.

Lederen for Tk Vest/Rogaland, Magne Audun Kloster var nestemann til å gratulere. Han så all grunn til at Tk Vest/Hordaland skulle feire seg selv. Med berettiget stolthet, over det løftet som er gjort. Samtidig benyttet han anledningen til å gjøre det klart at Tk Vest Hordaland og Rogaland er to selvstendige kompetansesentre, og ikke to avdelinger. – Vi opprettholder vennskapet, deler kunnskap og har felles anliggender, sa Kloster og karakteriserte vestlendingene, og de to kompetansesentrene, som sta, målbevisste og ambisiøse.

Direktør Hilde Vogt Toven som leder Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst (TKØ) hilste fra alle de andre kompetansesenterlederne – som også er stae, sa hun. – Samarbeidet er startet, vi drar nytte av hverandre og sammen er vi sterke. Vi definerer rollen vår, lærer av hverandres feil – og av det vi gjør riktig. Forskningsnettverket gir oss større bredde og mangfold, og mer kompetanse. Det er godt og nyttig å stå samlet og være flere, når det stilles spørsmål om vår eksistens og utvikling.

Vi fremstår helhetlig, med regionale og lokale tilpasninger, sa Toven.

Fylkestannlegen i Hordaland, Arne Åsan, var den siste gratulanten. Han sa at den offisielle åpningen av kompetansesenteret markerer en endring, fra etablering, planlegging og oppbygging til drift og utvikling. – Veien er blitt til mens vi har gått, sa Åsan. Han takket Ellen Berggreen for å ha brakt forskerperspektivet inn i ledergruppen hans, og for innsatsen – og for det som er blitt tilført av nye rutiner, samarbeidsformer og personer.

Om fremtiden ville han si at han øyner plassproblemer. Det er kommet mange folk, henvisningene øker, Sogn og Fjordane bruker Hordaland som sitt kompetansesenter.

Åsan sa videre at han ønsker at senteret skal gi et tilbud både til offentlig og privat sektor. Han inviterte både NTF og

spesielt Bergen Tannlegeforening (BTF) til å være med på å finne løsninger som kan gi privat sektor større nytte

av kompetansesenteret. Til slutt nevnte han stipendiatene og sa at han gledet seg til den første disputasen. – Vi har aldri kunnet gi et bedre tannhelsetjenestetilbud enn nå, sa Åsan og begrunnet det med tilskuddet som er kommet i og med etableringen av Tk Vest/Hordaland.

Sist av talerne var lederen av Tk Vest/Hordaland, Ellen Berggreen, som fortalte om oppbyggingen av organisasjonen som har pågått gjennom de siste to år og åtte månedene. Om mangel på utstyr og administrasjonsfasiliteter, om rekruttering av forskere, fra den første våren 2013 til dagens situasjon med snart 45 ansatte. Noen i delt stilling.

Berggreen takket alle i tannhelseavdelingen i fylkeskommunen – og hun takket spesielt alle de ansatte ved kompetansesenteret, for tålmodighet og innsatsvilje. Hun sa også at det aldri tidligere har vært et så godt tverrfaglig tilbud til befolkningen i Hordaland som det er nå. – Samlokaliseringen med Institutt for klinisk odontologi styrker

forskningen på Årstadvollen, sa Berggreen avslutningsvis. Og hun la til: – Mye er sagt om lokaliseringen. Hensikten med klynger er at det gir økt aktivitet. Plasseringen er helt ideell. Og: – Fremtiden takler vi best når vi retter blikket fremover.

Og så fortsatte feiringen med gode bidrag fra ansatte ved kompetansesenteret, som viste en god del av bredden i virksomheten og kompetansen ved Tk Vest/Hordaland:

Stipendiat Ingrid Vaksdal Brattabø snakket om tannhelse og barnevern – og samhandling, spesialtannlege Maren Gry Lillehaug innledet om hvordan hun hjelper pasienter med sterk angst og tannbehandlingsfobi, spesialtannlege Kjell Størksen og spesialtannpleier Lise Thorsen ga oss en innføring om tannhelsetjenestene på sykehus, og kjeveortoped Paul Sæle foredro om tverrfaglig kompetanse i behandling av barn født med leppe-kjeve-ganespalte.

Feiringen ble avrundet med en festmiddag.

*Tekst: Ellen Beate Dyvi
Foto: Bjarte Brask Eriksen,
Hordaland fylkeskommune*

Instituttleder ved Institutt for klinisk odontologi, Anne Nordrehaug Åstrøm fortalte at det foreligger en ny revidert avtale om samarbeid mellom instituttet og kompetansesenteret som er klar til å bli undertegnet av partene.